

هېستېريا له ولاتي رځستان و رځهستان دا

د.ههژار معروف

به پيې قانوني عيراقى بړيارى پياده كړدى حوكمى دادگا به له سيداره داني سهدام حسهين له بهرهبه ياني 2006/12/30 به رهئى گه ليك له قانونناسا ن (وهك حاكم رزگار نهمين سهروكي دهسله كاركيشاوهى مهحكه مهى سهدام) بړيارى ناقانونى بو، به وهى كه له رځو جهمي قوربانا و پيش تپيه رپونى 30 رځو به سهر دهرچونى حوكمه كدا به جيگه يه ندرا. وادياره نه گهريش پرسىك به سهر كرايه تپى كورد كراييت له م مهسه له يه دا، پرسه كچانه بووه و يان له خراپترين حاله ندا نه وانيش وهك خه لك له ته له فيزيوندا به م مهسه له كه يان زانيوه و نه گهر نه مه يان بيت به راستى سو كايه تيكردنيكى زبر و زهق و بربينداركه ره به سهر كرايه تپى كوردا! من بړواناكهم نهو بړياره له ژير گوشار و په ستوى نه مريكا دا درا بيت، وه له و بړوايه دام نه گهر ماليكى سهروك وه زير بيويستايه نه مريكا نامادهى نه وه ده بو به لاي كه مه وه بو يه ك مانگى تر سهدام توند و مكوم گلبدا ته وه لاي خوى و به مه كات بدات به دهسه لاتي قانونى و دهسه لاتي ته نفيزى (حكومهت) و به پاريزه رانى سهدام كه له سهر حوكمه كه كيشمه كيشتى خويان بكه ن دلنيام كه حوكمى ئيعدامى سهدام - نه گهر مه هاتما غاندى ي رحمه تيش پاريزه رى سهدام بوايه - له روى قانونيه وه بي كون و كه لين جاري كيتر دهسه لمينرا ، و له ماوهى نه و مانگه دا دانيشتنه كانى دادگايى سهدام له سهر نه نفال ده توانرا دريژه ي پيبدري . بو نه وهى نمونه يه كى مرؤفدوستى و ليئورد هيبى و سينغراوانى له ده ولت و قانون بو ئيمرو و پاشه رځو نيشانى خه لكى عيراق و ناوچه كه بدرايه كه دروست به پيچه وانهى نمونه كى سهدام مه وه بوايه ، ده بوايه دواى نه و مانگى بړيارى كوتايى ئيعدام كړدى سهدامى تيا ده درا ، بو دواچار ريگه به نه كه كى و كچه كانى و نه وه كانى و خوشكه كى بدريت كه سهدام ببين و پيش مردنى دوا مالاوايى ليكهن. به تايبه تى شيعه توله سين و داخ له ده كانى ناو حوكومهت گهر هر په له شيانو به لاي كه مه وه ده يان تونانى دواى 4 رځو جهمي كه رځوانى ناشتى و گهر دننازايى و خو شه ويستى و ليئورد هيبه له ئيسلامدا، كاره پاله وانيه كه يان! نه نجام بدن ، كه نه مه شيان نه كرد ، ده يان تونانى كاريكى وابكهن كه پيشتر هيتافدان به روى سهدامى ملكه چ و زهليل دا قه ده غه بكهن ، كه نه مه شيان نه كرد ده بوايه ئيعدام كړنه كه به هيچ جورى هيچ جوره وينه يه كى فونوگرافى يا فيديو يى نه گيرايه، چونكه دير يا زو هر ده كه وته ناو بازا رى راگه ياندى و هه مو خه لك ده يان بينى. ئايا دهنگ و شريخه و ديمه نى ترسناكى ئيعدامى مرؤفك با سهدامى درندهش بيت ته نانهت بو نه وانهى كه حهز به كوشتنى ده كه ن شتيكى رند و جوان و نارمبه خشه كه نيشانى خومان و ژن و منالمانى ده دن؟ ده يان تونانى ته نيا يه ك وينه ي به خاكسپاردنى سهدام - دواى فه حسكردنى پزيشكى عه دلى - بلاوبكه نه وه و به س، وهك به لگه ي ته واو كه ئيتر خه ونى سهداميه كان به گه رانه وهى سهدام بو سهر حوكم هه تا هه تايى بنريته ژير گل. دلنيام كه هه لبرانى شوينى ئيعدامه كه ش له قه لايه كى شيعه نشينى به غداى وهك كازميه ش هه ر زادهى رق و توله و هيس تيرايى شيعه ييانه بوه. هيتافه كانيش - كه هيچ نازايه تى و مه ردايه تيه كى تيدانه بو - به بالاي نه و موقته دا سه دره دا درا كه نوبه رى خو ناساندى سياسى له عيراقى دواى سهدام به دنه دان بو بو به چه قو كوشتنى نه و (عه بدولمه جيد خوئى) يه له پال گوږى ئيمامى عه لى و يه كسه ر دواى نو يژى نيوه روى ، نه و ئيمامه شيعه يه ي له له نده نه وه گه رابووه و به نياز بوو كارى خيرخوازي بكات. هيتافدان ته نيا به گيانى محمهد باقر سه درى كاتى خوى له مه ر سهدام حسهين ئيعدام كراو داده توانريت وهك سو كايه تى و به هه ند نه گرتنى سهدانه زار له قوربانيه كانى كورد و عرب و هه ر عيراقيه كى ترى ده ستى سهدام سه ير بكريت. وادياره رق و كينه ، شين و شه پور، فرت وفيل ، هه ست وسوزه سه ره تايى و زبر و زهق و كرچ و رامنه كراوه كان ، په رستنى رابه ره ئاينيه كان ، خو شه ويستى و باوه رمه ندى كويرانه، له رابوردودا ژيان (خو نه شه كه نه جده انى شيعه كان له مانگى عاشورادا) له ره گوږيشه كانى باوه رى شيعه بيت. هه ر له م په يوه نده دا - به جياوازي كه سايه تيه كان - كارى

پالەوانانە!! شەھید کردنی قاسملۆ و ھاوڕێکانی لەسەر میزی وتووێژ بۆ ئاشتی لە قیەنا و پاشتریش کوشتنی (سادقی شەرفەفکەندی)ی جێنشینی و ھاوڕێکانی - که هیچ چەکیکیان پێنەبو دیفاعی لە خۆیان پێبکەن - لە خواردنگای میکوئۆس لە بەرلین لە لایەن شیعیە فارسی و تورکی و عەرەبی لوبنانیەووە , دواتریش تێرۆرکردنی نامەردانەیی مەلامحەمەدی رەبیبی بەدیفاعی کوردی سوننە نزیک کرماشان لە لایەن ئیتیلالاتی دەولەتی شیعیە ئێرانەووە دیتەووەیانم !! بەلام مەسەلەکە ھەر شیعیە نیە, بە لکو ھەلوئێستی ھەندیک لە سوننیەکانیش, وەک زەرقاویەکان و کوردە سوننیە پالەوانەکانی!!

(ئەنسارولئیسلامی وەستای داھینەری!! کارەساتی خێلی حەمە لە شارەزور) و سوننیەکانی ئەلقاعیدەو تالیبانی ئەفغانستان و ئەوانەیی جەزائیر, نیشانیاندان, لە ھەلوئێست و رەفتاری شیعیەکان باشتر نیە!! دەبێت بە گشتی ھەلوئێستی ئیسلام لە سەر سزا و تۆلە و رقی و خوێنریژی و زەبیر و زەنگ بخریتە ژێر چاوی ژیری و ھزر و بیرکردنەووەی مەنتیقیەووە و بەراورد بکریت لە گەل ئاینەکانی تردا , وە دەبێت ھەم لە ئاستی کوردوستان و ھەم لە ئاستی عێراق بێر بکریتەووە لە دروستکردنی بەرە یا چەند بەرەییەکی سیکولاری عیلمانی کە ئاین لە سیاسەت و دەولەت جیادەکاتەووە و دەیکات بە مەسەلەیی مروقی تاک لە گەل خودای پەروردگار.

سەدام ھەم لە گرتنیاداو ھەم لە کاتی ئێعدامکردنیدا نەیتوانی یەک دروشم یا ھیئەت بۆ رێباز و بڕواسیاسیەکی یا جێبو بە دوژمنەکانی بەدات یا بێدەرەوسیی خۆی لە مردن دەربەریت , سەدام نمونەیی دیکتاتۆریکی حیزەلە و ترسنۆکی بۆ دیرۆک دابەدەستەووە!ئەم نمونەییە بۆ ئێمەیی کورد باشتر خۆیدەنوئینیت کاتیک یادی نەمرانی وەک قازی محەمەد و 4 ئەفسەرەکە: مستەفا خۆشناو و محەمەد قودسی و عیزەت و خەیروللا و شیخ شەھاب و جەعفەر و عەبدولواھید و ھەزاران ئێعدامکراوی تری نەتەووەکەمان دەکەینەووە کە چۆن نازایانە بەرەنگاری مەرگ و داگیرکەرە جەلادەکان بونەووە. . پێشمەرگەییەکی ھاوڕێم باسی جوتیاریکی ئەندامی سادەیی کۆمەلەیی رەنجدەرانی کوردوستانی بۆکردم کە لە 1980 گەلیدا زیندانی بوو و خەلکی خۆشناووەتی بوو, ھەموچارێک کە دواي گەلیک ئەشکەنجە بوراوتەووە پاشان بەئاگاھاتۆتەووە, وتویەتی بە لەژێر ئەشکەنجەشدا بئشمرم , بە خودای نابیت نالەو ئۆف بە زارمدا بیت!

بەداخەووە سەدام کە باوی نەمابو, بەو جۆرەیی کە ئێعدامکرا , سۆزو خۆشەوئێستی سەدانھەزار عەرەبی عێراق و ملیۆنەھا عەرەبی دەرەووەیی بۆ خۆی مسۆگەر کرد , ئەم سۆز و بەزەییە بۆ سەدام لە ئیمپۆی عێراقی عەرەبیدا دەگۆردی بە رۆژانە داخستنی حەمامی خوین لە شەقام و شوین و بازارە گەلییەکان .

بە بڕوای من بۆ پاشەرۆژی عێراق و لە پیناوی ئاشتبونەووەی گشتیدا و گێرانەووەی مروقیەتی بۆ خەلکی عێراق گەلیک, ھەر گەلیک باشتر دەبو ئەگەر سەدام موھاکمە بکرایە لەسەر ھەموو تاوانەکانی کە کردویەتی تا دوائەنجامیان و حوکمی ئێعدامەکەش کە دەدرا , ھەر پیادەنەکرایە, بە لکو بەئێلرایە لە ژوریکی سارد و سپی (دو سەدام دوجا) ی بی پەنجەرەدا مردنیککی سروشتی بمریت , ئەمە بۆ رەحمکردن و بەزەیی نیە بە سەدامدا, بە لکو بۆ رەحم و بەزەییە بە خەلک لە عێراقی ئیمپۆ و سبەینیدا. پەندو عیبەرەت وەرگرتن لە میژوی سەرتایا تاوانی رژیمی سەدام ئاوا دەبوو, وە دەشیابکریت , نەک بەو جۆرەیی کە ئێعدامکرا. ئەوھش کە بۆ پتر لە 3 سال سەدام بە زیندویی ھیلرایەووە ئێرادەیی ئەمریکا بو نەک حوکمەتی عێراق , کە بەھۆی ئەو ھیسٹیریایەیی توشی بوو نەیتوانی لە 12 سەعات زیاتر سەدام بە زیندویی رابگریت.

بۆ ئێمەیی کوردیش حەقیەتی لە ئیمپۆووە حوکمی ئێعدام کە لە کوردوستانیشدا دەدریت بیخەینە بەر باس و لێدوانیکی دوور لە ھەلچون و کەفچرین . ئایا ئێمەیی بەزۆر لە عێراقدا زیندانیکراو بەلای کەمەووە لەم مەسەلە گرنگەدا دەتوانین خۆمان لە عێراقی عەرەبی و ئیسلامی جیابکەینەووە؟ لە پوی سیاسی - ستراتێجیەووە حەقیەتی پێداچونەووەییەکی بنەرەتی بکریت بە نەخشەیی ھاوئێھمانی کورد لە عێراق و ناوچەکەدا و بەتایبەتی ھاوئێھمانی کورد لە گەل شیعیە عێراقی دۆستی شیعیە سەر حوکمی ئێراندا,

به تايبه تي كه سه ركردايه تي گه ليك گرنگي خه باتي رزگار يخوازي كوردي دو به شي كوردستان ئيسنا لاي
ئيمه ي خوشك و برايان بريك هساونه ته وه و پشويان داوه!!

— 2007/1/7